3.30 Иновации и интрапретприемаштво

Прилог бр.3.33		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Иновации и интрапретприемаштво			
2.	Код	БАС-12ИИП			
3.	Студиска програма	Менаџмент на квалитет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Бизнис академија Смилевски – БАС, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Година	3	семестар	5
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	7 ЕКТС			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	проф. д-р Таип Јакупи, виш пред. м-р Горазд Смилевски (одговорен наставник)			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Цели на предметната програма: • Разбирање на важноста на интрапретприемаштвото во вкупниот развој на организацијата; • Стекнување со знаења за важноста на иновациите и стекнување на конкурентска предност на компанијата; • Идентификување на можностите за иновации и подоборувања во организацијата; • Трансформирање на можностите за иновации во нови комерцијални продукти или продажни канали и нови пазари; • Осознавање на важноста на иновациите и креативноста во процесот на развој на нови производи и услуги, претприемчивост и стратегии за градење на нови деловни потфати; • Менаџирање со фазите на интра-претприемаштвото. Резултати од учењето: • Применува основни концепти на иновацијата, претприемаштвото и интрапретприемаштвото за развој на нови идеи и стратегии во организациите; • Знае различни видови иновации и нивното значење за создавање конкурентски предности на пазарот; • Применува креативно размислување и техники за генерирање иновативни импулси кои ќе придонесат за решавање на сложени проблеми; • Знае менаџерски алатки и процеси кои се користат за управување со иновации и подобрување на бизнис процесите; • Применува стратегии за развој и формирање иновативни системи и тимови во организациите, како и за поддршка на иновацискиот процес; • Знае како да ги води фазите на интрапретприемаштвото и организациската			

			претприемчивост за успешно имплементирање на иновации; • Применува стратегии и методи за евалуација на иновациите, како и за технички развој и комерцијализација на нови производи или услуги.
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	ПОГЛАВЈЕ 1: ОСНОВНИ КОНЦЕПТИ И ВАЖНОСТ НА ИНОВАЦИИТЕ - ПРЕТПРИЕМАШТВО И ИНТРАПРЕТПРИЕМАШТВО 1.1 Дефиниција на нтрапретприемаштвото 1.2 Претприемаштво и интрапретприемаштво 1.3 Кој е интрапретприемач? 1.4 Карактеристики на интрапретприемачот 1.5 Интрапретприемач Vs. Претприемач *Резултати учењето:* *Студентите ќе научат што е интрапретприемаштво, како и разликите помеѓу интрапретприемачот и претприемачот, со акцент на нивните улоги во рамките на организациите;* *Ќе научат кои се главните карактеристики на интрапретприемачот;* *Ќе научат за предностите и предизвиците на интрапретприемаштвото и како тоа влијае врз развојот на организациите..* ПОГЛАВЈЕ 2: ИНОВАЦИИ И ИНОВАТИВНОСТ И ВИДОВИ НА ИНОВАЦИИ 2.1 Новиот предизвик на иновацијата 2.2 Значењето на иновацијата за достигнување конкурентска предност 2.3 Дефинирање на иновацијата 2.4 Типови на иновации *Резултати од учењето:* *Студентите ќе научат што претставува новиот предизвик на иновацијата и како иновациите се одговор на промените во опкружувањето;* *Ќе научат како иновацијата игра клучна улога во постигнувањето конкурентска предност и како помага во одржувањето на лидерската позиција на пазарот;* *Ќе научат кои се различните типови на иновации и како секој од нив може да придонесе за развојот на нови производи, процеси или бизнис модели.* Поглавје 3: Креативно размислување и извори на иновативни импулси 3.1 Суштина на креативното размсилување 3.2 Фази на процесот 3.3 Генерирање идеи (општо) 3.4 Суштина на креативната синтеза *Резултати од учењето:* *Студентите ќе научат што претставува креативното размислување и како тој процес ја стимулира иновацијата преку нови перспективи и решенија;* *Ќе научат за фазите на креативниот процес и како систематски се развиваат идеи од почетната инспирација до конечните решенија;* *Ќе научат како да генерираат идеи и како креативната синтеза помага во комбинирање на различни концепти за создавање нови иновации.* ПОГЛАВЈЕ 4: МЕНАЏЕРСКИ АЛАТКИ ЗА ИНОВАЦИЈА 4.1 Општи менаџерски алатки 4.2 Процесно засновани алатки	

		4.3 Алатки засновани на технологија 4.4 Делфи метод 4.5 Латерално мислење *Резултати од учењето:* *Ќе научат за различните менаџерски алатки што се користат за поттикнување и управување со иновациите во организациите;* *Ќе научат како процесно заснованите алатки и алатките засновани на технологија го поддржуваат иновацискиот процес и помагаат во оптимизација на бизнис активностите;* *Ќе научат за методите како Делфи и латерално мислење, кои се користат за генерирање на иновации преку колективно размислување и не-конвенционално решавање на проблеми.* ПОГЛАВЈЕ 5: ОРГАНИЗАЦИСКИ ИНОВАТИВЕН СИСТЕМ 5.1 Намера на системот 5.2 Филозофија на системот 5.3 Организациски политики 5.4 Инфраструктура на системот. *Резултати од учењето:* *Студентите ќе научат за целите и намерите на организацискиот иновациски систем и како тие придонесуваат за долгорочен успех на организацијата.* *Ќе научат за филозофијата на иновацискиот систем, како и принципите и вредностите што ја водат организацијата кон иновација.* *Ќе научат за важноста на организациските политики и инфраструктурата кои го поддржуваат иновацискиот процес и создаваат услови за развој и имплементација на иновациите.* ПОГЛАВЈЕ 6: ФАЗИ НА ИНТРАПРЕТПРИЕМАШТВОТО 6.1 Општ поглед 6.2 Чекори и учесници 6.3 Од продукт/услуга до бизнис *Резултати од учењето:* *Студентите ќе научат за основните фази на интрапретприемаштвото и како секоја фаза го придвижува процесот на иновација и претприемачки развој во рамките на организацијата;* *Ќе научат кои се главните чекори и учесници во процесот на интрапретприемаштво и како тие активно придонесуваат за имплементација на нови идеи и решенија;* *Ќе научат како од продукт или услуга се преминува до создавање функционален бизнис, вклучувајќи стратегиите за трансформација и комерцијализација на иновациите.* ПОГЛАВЈЕ 7: ПРОЦЕС НА ОРГАНИЗАЦИСКА ПРЕТПРИЕМЧИВОСТ 7.1 Формирање интрапретприемачки тим 7.2 Генерирање и селектирање идеи 7.3 Развој на концпети и проттипови 7.4 Евалуација 7.5 Комерцијализација *Резултати од учњето:*

		Ќе научат за процесот на формирање интрапретприемачки тимови, како тимската динамика и различни вештини влијаат на успешноста на иновациите; *Ќе научат како да генерираат и селектираат идеи, развиваат концепти и прототипови, а потоа да ги евалуираат пред да преминат во следната фаза на комерцијализација;* *Ќе научат како процесот на комерцијализација ги претвора иновациите во одржливи и профитабилни производи или услуги на пазарот.* ПОГЛАВЈЕ 8: СТРАТЕГИЈА И ПЛАНИРАЊЕ НА ИНОВАТИВНИОТ ПРОЦЕС 8.1 Основи на стратегиското планирање за претприемчивост 8.2 Еволутивни стратегии 8.3 Револуцонаерни стратегии *Резултати од учењето:* *Ќе научат за основите на стратегиското планирање за претприемчивост и како стратегиите можат да помогнат во управувањето со иновациите во организацијата;* *Ќе научат за еволутивните стратегии и како постепените промени и подобрувања може да водат до успешни иновации;* *Ќе научат за револуционерните стратегии и како радикалните промени и иновации можат да создадат нови пазарни можности и да доведат до значителен напредок во бизнисот.* ПОГЛАВЈЕ 9: МЕНАЏИРАЊЕ НА ИНОВАТИВЕН ПРЕТПРИЕМАЧКИ ПРОЦЕС 9.1 Улоги и одговорности 9.2 Формирање на иновативнопретприемачки тим 9.3 Систем на поддршка на процесот *Резултати од учењето:* *Студентите ќе научат за улогите и одговорностите на различните учесници во иновативниот претприемнички процес и како тие придонесуваат за неговиот успех.* *Ќе научат како се формира иновативнопретприемачки тим и како тимската работа и соработка се клучни за успешното имплементирање на иновации.* *Ќе научат за системите за поддршка на иновативниот процес, вклучувајќи ресурси, технологии и стратегии што помагаат во развојот и управувањето со иновациите.* ПОГЛАВЈЕ 10: ТЕХНИЧКИ РАЗВОЈ НА ИНОВАЦИЈАТА 10.1 Прелиминарен дизајн 10.2 Спецификација на продукт дизајнот 10.3 Развивање на продукт архитектурата 10.4 Развивање нов бизнис 10.5 Брендирање *Резултати од учењето:* *Студентите ќе научат за фазите на техничкиот развој на иновацијата, вклучувајќи прелиминарен дизајн, спецификација на продукт, дизајн и развој на продукт архитектурата;* *Ќе научат како да развијат нов бизнис, вклучувајќи стратегии за претворање на новите идеи во успешни и одржливи бизниси;* *Ќе научат за важноста на брендирањето и како креирањето силен бренд може да ја зголеми вредноста и препознатливоста на иновацијата на пазарот.*

		ПОГЛАВЈЕ 11: Евалуација и заокружување на концептот 11. 1 Функција и пристап 11.2 Инпути за технолоѓки развој 11.3 Инцијална проверка 11.4 Содржина на евалуацијата 11.5 Анализа на евалуацијата 11.6 План за претприемчивост *Резултати од учењето:* *Стуентите ќе научат за функцијата и пристапот на евалуацијата, како и важноста на технолошкиот развој и инпути кои го поддржуваат процесот на евалуација;* *Ќе научат како се извршува иницијалната проверка на концептот и која содржина треба да ја вклучува евалуацијата за да се осигура успешноста на иновацијата;* *Ќе научат како да ја анализираат евалуацијата и да создадат план за претприемчивост кој ќе обезбеди успешна имплементација на концептот на пазарот.* ПОГЛАВЈЕ 12: МОДЕЛ НА МЕНАЏИРАЊЕ НА ИНОВАЦИЈАТА 12.1 Однос на стратегијата и иновативниот процес 12. 2 Скенирање на окружувањето 12.3 Селектирање на иновативни идеи за натамошен развој 12.4 Формирање и поддршка на развојни тимови по идеи *Резултати од учењето:* *Студентите ќе научат за односот помеѓу стратегијата и иновативниот процес и како стратегиите ја водат имплементацијата на иновациите во организацијата.* *Ќе научат како да скенираат окружувањето за нови трендови и можности, и како да ги селектираат иновативните идеи за натамошен развој.* *Ќе научат како да формираат и поддржат развојни тимови по идеи, обезбедувајќи ресурси и поддршка за успешно реализирање на иновациите.*
13	Заемна поврзаност на предметите	Вовед во бизнис
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Наставата по предметот Иновации и интрапретприемаштво се реализира преку комбинација на интерактивни предавања, практични вежби, студии на случај и индивидуална и групна работа, со цел да се овозможи сеопфатно разбирање на современите концепти и практики во областа на иновациите и интрапретприемаштвото. Предавањата се организираат во форма на интерактивна настава каде што студентите се активно вклучени преку дискусии, прашања и мултимедијални презентации. Овој метод овозможува стекнување на теоретски знаења, но и нивна примена преку анализа на актуелни предизвици во областа. Практичните вежби имаат за цел да ги зајакнат компетенциите на студентите преку симулации, решавање на конкретни задачи и примена на концептите во реални работни сценарија. Преку индивидуални и тимски активности, студентите развиваат аналитички и истражувачки способности, како и практични вештини за решавање на проблеми. Студиите на случај се користат како алатка за подобро разбирање на менаџерските предизвици во реалниот сектор. Преку анализирање на конкретни примери од деловната пракса, студентите развиваат критичко

		размислување и учат како да ги применат стекнатите знаења за идентификување и решавање на проблеми. Индивидуалната и групната работа се важен дел од наставниот процес, бидејќи поттикнуваат активно учење, соработка и комуникациски вештини. Студентите имаат можност да работат на самостојни истражувања, како и да презентираат решенија за конкретни предизвици поврзани со иновациите и интарпретприемаштвото. Со примена на овие наставни и работни методи, студентите се стекнуваат со применливо знаење, критичко размислување и практични вештини потребни за областа иновациите и интрапретприемаштвото.		
15.	Вкупен расположив фонд на време	189 часови		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	24 часа
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	24 часа
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	24 часа
		17.2.	Самостојни задачи: часови	52 часа
		17.3.	Домашно учење - задачи	65 часа
18	Услови за потпис	Реализирани активности од точка 16 и 17		
19	Начин на оценување			
	19.1.	Тестови: бодови		50
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		20
	19.3.	Присуство и активност		30
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 х до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 х до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалвации од студентите: Редовно спроведување на евалвации за оценување на наставниот процес, со фокус на содржината на предметот, методите на предавање, комуникацијата со студентите и јасноста на наставниот материјал. Самоевалвација на наставниците: Наставниците вршат самооценка на своето предавање, оценувајќи ги своите методи на наставата, нивната ефективност и областите за подобрување. Набљудување на наставата: Редовно набљудување на часовите од страна на колеги или менаџери за квалитет, со цел да се оценат методите на предавање и интеракцијата со студентите. Постигнување на образовни цели и резултати: Анализа на академските резултати на студентите, како и нивните вештини и способности што ги стекнале, во контекст на учењето. Меѓународни акредитации и стандарди: Применување на меѓународни стандарди за квалитет во образованието и вршење на редовни проверки преку акредитации и оценки од надлежни институции.	

<table>
<tr><td rowspan="13">22.</td><td colspan="6">Литература</td></tr>
<tr><td rowspan="5">22.1.</td><td colspan="5">Задолжителна литература</td></tr>
<tr><td>Ред. број</td><td>Автор</td><td>Наслов</td><td>Издавач</td><td>Година</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Јакупи Т.,</td><td>Иновации и интрапретприемаштво, Компендиум</td><td>Бизнис академија Смилевски - БАС</td><td>2024</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Elias G. Carayannis Elpida T. Samara Yannis L. Bakouros</td><td>Innovation and Entrepreneurship Theory, Policy and Practice</td><td>Springer International Publishing</td><td>2019</td></tr>
<tr><td>3.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="5">22.2.</td><td colspan="5">Дополнителна литература</td></tr>
<tr><td>Ред. број</td><td>Автор</td><td>Наслов</td><td>Издавач</td><td>Година</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Павле Јевђић Милица Миловић Киноли Недим Мичијевић Амар Хамзић Армин Черкез Фрањо Бркан Ведран Раић Стив Рај</td><td>Приручник „Стартап у дигиталном предузетништву</td><td>PIN consulting</td><td>2020</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>FRANK O. UDUKEKE ENOIDEM B. USORO</td><td>ENTREPRENEURSHIPAND INNOVATION</td><td>Dorand Publisher</td><td>2023</td></tr>
<tr><td>3.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>